

PRESENTACIÓ

Si hi ha una cosa clara en el panorama politicojurídic del moment és el protagonisme que el procés d'integració europea està tenint dins aquest panorama, i també que aquest protagonisme es prolongarà durant el futur. El procés obert pel Tractat de Niça i la Declaració de Laeken té una primera concreció pràctica en el desenvolupament de la segona Convenció europea, que s'ha plantejat com a repete, ni més ni menys, la preparació d'una constitució per a Europa, el text de la qual, encara per definir totalment, haurà de servir com a eix central del treball de la Conferència Intergovernamental de 2004. Encara avui no se sap ben bé quin serà el contingut del resultat final del projecte, però el que sembla prou clar és que la reforma que iniciï la Conferència Intergovernamental a partir del treball de la Convenció serà profunda i significarà una fita en el procés d'integració europea, al qual han de donar la seva resposta els poders estatals per tal de convertir en dret el resultat del procés mitjançant l'aprovació corresponent de les normes en què es plasmi.

El món polític i la societat en conjunt han apreciat, i en gran mesura han encoratjat, la importància qualitativa d'aquest procés; la doctrina jurídica espanyola, per la seva banda, amb més sentit de la realitat i de l'actualitat que en ocasions anteriors, se n'està fent ressò des del començament, cosa que confirma la nostra «europeïtzació» cultural. N'és una bona prova l'aparició de molts treballs dedicats a temes vinculats, d'una manera o d'una altra, al procés de reforma de les institucions europees que és en marxa. La revista *Autonomies*, conscient de la importància del repte, no n'ha volgut romandre aliena i va encarregar als qui signem aquestes línies la confecció d'un número dedicat monogràficament a temes europeus.

Certament, era impossible intentar oferir una visió global del procés i, a més, és ingenu acadèmicament. Per això, el disseny del número monogràfic que ara es presenta es va fer mirant de tractar algunes de les qüestions cabdals que hi ha suscidades al dret públic europeu actual, i s'ha volgut fer no solament des de la perspectiva del dret comunitari, sinó també des de la perspectiva del dret intern, que es veu i s'ha de veure influït profundament per aquell. Aspectes com ara la posició del ciutadà, el repartiment de poder entre les diferents instàncies polítiques, els canvis institucionals..., tenen un lloc en aquest volum perquè s'han considerat especialment rellevants.

Com hem avançat, la finalitat no és ni pot ser oferir una visió global i acabada d'aquests temes; una revista, que per definició se situa cronològicament en un moment determinat, ha de servir de fòrum per aturar-se en un procés i reflexionar so-

bre qüestions del que s'ha fet i del que encara està per fer. Això és el que hem buscat: obrir un parèntesi temporal per a la reflexió acadèmica que ens ajudi a ser conscients del contingut, o d'alguns dels continguts, del procés d'integració europea per valorar el que s'ha fet i per afrontar millor el que s'està fent i el que queda per fer. Aquest ha estat el nostre objectiu i confiem que es compleixi efectivament, és a dir que aquest número contribueixi a millorar la comprensió i el debat sobre l'Europa que s'està construint.

Finalment, només ens queda agrair a títol personal als autors la seva col·laboració valuosa i a la direcció d'*Autonomies*, especialment, a Elisenda Malaret la confiança dipositada en nosaltres tot esperant no defraudar aquesta confiança.

Ricardo Alonso García
*Catedràtic de dret administratiu i comunitari
de la Universitat Complutense de Madrid*

Pablo Pérez Tremps
*Catedràtic de dret constitucional
de la Universitat Carlos III*